

KATRI UTULA

**SUSANNA
PENTTILÄ**

ALASTON TOTUUS

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.
Text and data mining prohibited.

Kuvaliitteen kuvat: Susanna Penttilän kotialbumi ellei toisin mainita.

© Susanna Penttilä, Katri Utula ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2026

Kustannusosakeyhtiö Otava
Uudenmaankatu 10, 00120 Helsinki
tuoteturvallisuus@otava.fi

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-53936-0

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2026

SISÄLLYS

Kirjailijan esipuhe	7
Prologi	10
LUKU 1 SETÄMIESTEN MAAILMA	12
LUKU 2 PORNOLEHTI SÄNGYN ALLA	17
LUKU 3 HEPPATYTTÖNÄ 80-LUVULLA	21
LUKU 4 DINGO-VAIHE OSOITTI ROHKEUTENI	28
LUKU 5 TYÖMYYRÄ JO 14-VUOTIAANA	32
LUKU 6 ”BRADPITT” VIE JALAT ALTA	35
LUKU 7 LUKIHÄIRIÖINEN LUKIOLAINEN	39
LUKU 8 JA NÄIN SYNTYI FÉRRER	43
LUKU 9 MENESTYSTÄ MUOTINÄYTÖKSILLÄ	47
LUKU 10 TYTTÖ ULLANLINNASTA	51
LUKU 11 LÖYSIVÄT MINUT UUDELLEEN	54
LUKU 12 PISSISMUODIN LUOJA	57
LUKU 13 TUKKUKAUPPA VEI PARIISIIN	62
LUKU 14 ”KAASUA, KAASUA!”	65
LUKU 15 UNELMA, JOKA KÄVELI SUORAAN SYLIIN	69
LUKU 16 PUUKOTUSYRITYS ENNEN JUHLANÄYTÖSTÄ	75
LUKU 17 YRITYKSEN LAAJENTAMINEN TOI TULOSTA	80
LUKU 18 PARIISIN MUOTIPIIRIT TUTUIKSI	85
LUKU 19 LAMBORGHINI-MIES JA MUUT HOUKUTUKSET	90
LUKU 20 ANTIBIOOTTISMOOTHIETA KLAMYDIAAN	94
LUKU 21 SILIKONIRINNAT, JOITA EI SUOSITELTU	96
LUKU 22 MAINOKSIA RINTOJEN ANSIOSTA	99
LUKU 23 ”TODELLA KOVASSA TIKISSÄ”	103
LUKU 24 KUVAUKSET, JOTKA MUUTTIVAT KAIKEN	105
LUKU 25 PLAYBOYSTA LÖÖPPIKUNINGATTAREKSI	113
LUKU 26 KOKO KANSAN SUSANNAKSI	118
LUKU 27 ”TIESIN OLLA VAROVAINEN”	124
LUKU 28 MUOTIPIIRIT ALKOIVAT PAHEKSUA	128
LUKU 29 HURJAA BILETYSTÄ	131
LUKU 30 MATKUSTELUA ÖKYRIKKaidEN PARATIISEISSA	134
LUKU 31 PARISUHTeen PÄÄTTYMINEN JA UUSI RAKKAUS	140

LUKU 32 SITTEN SYNTYI ELÄMÄNI TIMANTTI	146
LUKU 33 ERO JA TALOUSHAASTEET	150
LUKU 34 FINANSSIKRIISI VEI LÄHES KONKURSSIIN	153
LUKU 35 FACEBOOK PELASTI KONKURSSILTA	156
LUKU 36 NELJÄNKYMPIN SEKSIVILLITYS	159
LUKU 37 VILLAPAITA JA YSTÄVÄNPÄIVÄN HERKKU	162
LUKU 38 ELÄMÄÄ KUIN KAURISMÄKI-ELOKUVASSA	164
LUKU 39 TOSI-TV-TÄHTEYTTÄ JA RYTMIHÄIRIÖITÄ	171
LUKU 40 FARMILLE SUORAAN MYKONOS-MEKOILLA	177
LUKU 41 ENNAKKOLUULOT RAPISEVAT	182
LUKU 42 VIISIKYMPPISEN ENSIMMÄINEN SINKKUMATKA	187
LUKU 43 SEKSITREFFEJÄ NUORTEN MIESTEN KANSSA	191
LUKU 44 EI MÖKKILOMILLE, KYLLÄ LUKSUSMATKOILLE	195
LUKU 45 ”MITÄ JÄISI, JOS ELÄISIN MIEHEN SIIVELLÄ?”	198
LUKU 46 ONKO KOOLLA VÄLIÄ?	201
LUKU 47 JA SITTEN TULI ONLYFANS	205
LUKU 48 NÄIN SYNTYI MILJOONABISNES	209
LUKU 49 LEMPINIMIÄ JA SUPERJULKKIKSIA	213
LUKU 50 SEKSIFANTASIA TODEKSI	220
LUKU 51 JULKISUUS APUNA BISNEKSESSÄ	223
LUKU 52 ULKONÄKÖPAINEITA JA HIMOLIIKUNTAA	228
LUKU 53 SOMEVIHA KASVATTAÄ BISNESTÄ	232
LUKU 54 OMAN ITSENSÄ ”MAINOSTOIMISTO”	237
LUKU 55 BANGBUS – KESÄN 2026 ILMIÖ	240
LUKU 56 ONLYFANS – MAINEHAITTA?	247
LUKU 57 ”MITEN KANSSASI PÄÄSEE SÄNKYYN?”	249
LUKU 58 MIEHET, JOTKA PETTÄVÄT	254
LUKU 59 MAKSULLISEN SEKSIN PUOLESTA	257
LUKU 60 NÄIN ONLYFANS-ASIAKKAITA HUIJATAAN	259
LUKU 61 TAVALLINEN ARKI ON LUKSUSTA	262
LUKU 62 FÉRRERIN KUOLEMA VAI UUDISTUS?	269
LUKU 63 PISSISTYYLI MUUTTUI HILLITYKSI	274
LUKU 64 ROHKEASTI OMA ITSENI	279
Kiitokset	283

Kirjailijan esipuhe

Olen tehnyt Susanna Penttilästä lukuisia lehti- ja tv-juttuja hänen julkisen uransa varrella 2000-luvun puolivälistä alkaen niin *Ilta-Sanomiin* kuin MTV Uutisiin. Olen jopa viettänyt hänen kanssaan viikkoja saman tosi-tv-ohjelman, *Farmi Suomen*, kuvauksissa – enkä vain kerran, vaan peräti kahdesti.

Olen myös lukenut satoja hänestä kirjoitettuja lehtijuttuja ja tarkkaillut häntä monien tosi-tv-ohjelmien kautta ruudun toiselta puolelta. Olen tavannut hänet usein erilaisissa tapahtumissa ja seurannut hänen ympärillään käytävää julkista keskustelua.

Tämän kaiken sanottuani myönnän suoraan, etten ole tuntenut Susanna Penttilää lainkaan. Kirjaa tehdessäni ja Susannan kanssa keskustellessani minulle on selvinnyt myös, että itse asiassa vain ani harvat todella tuntevat hänet. Näin sanoo myös Susanna itse, sillä hän ei päästä ihmisiä helposti lähelleen. Julkisuudessa hän on aina ollut hieman varautunut ja jopa tietynlaisten mielikuvien ja roolien vanki.

Susannasta on varmasti yhtä monta mielipidettä kuin on ihmistäkin. Hänet on ollut helppo leimata tiettyyn kategoriaan jo pelkästään hiusten värin, ulkonäön ja pukeutumisen perusteella, samoin joidenkin uravalintojensa vuoksi. Susannan oikea hiusten väri on muuten tummanruskea, ja väri vaihtui vaaleaksi vain hieman ennen *Playboy*-aikaa.

Jos minun pitäisi tämän kirja-projektin jälkeen kuvailla Susannaa siten, miten olen oppinut hänet sittemmin tuntemaan, käyttäisin erilaisia adjektiiveja ja määreitä kuin aiemmin. Mainitsisin ainakin sanat periksi antamaton, sinnikäs, ahkera, itsevarma, muiden mielipiteistä piittaamaton, oman tiensä kulkija. Susanna on samaan aikaan erittäin skarppi bisnesnainen, lempeä äiti ja empaattinen ja luotettava ystävä.

Mutta ennen kaikkea hän on voimainen, joka näyttää omalla esimerkillään, miten kaikki on mahdollista sukupuoleen ja ikään katsomatta, kun vain itse uskoo asiaansa ja unelmiinsa ja tekee kovasti töitä.

Susanna on omalla tavallaan iätön 54-vuotias nainen. Ikä ei rajoita häntä millään elämän osa-alueella, vaan hänellä on jatkuvasti uusia ideoita ja unelmia, joita hän myös rohkeasti ja pelottomasti toteuttaa. Lapsenomainen innostus yhdistettynä teräviin bisnesvaistoihin on inspiroivaa. Susannan elämässä ei ole koskaan liian aikaista eikä liian myöhäistä aloittaa uusia bisneksiä ja viedä kehitystä eteenpäin. Susannan elämä ei ole myöskään koskaan tylsää.

Tämä on oma tulkintani Susannasta vietettyämme yhdessä tunteita monenlaisten keskusteluiden parissa. Lopullisen tulkinnan jätän teille lukijoille.

Kirjan tarinat ovat suoraan Susannan itsensä kertomia, ja Susannan elämää leimaavat tapahtumat ovat usein hauskoja, hervottomia, mielenkiintoisia ja roiseja ja paikoin poukkoilevia ja ristiriitaisiakin. Osa tarinoista on myös järkytystä ja suruakin aiheuttavia. Ajanjakso, jolloin Susanna oli nuori nainen, oli Suomessa hyvin toisenlainen kuin nyt. 1990-luvun lopussa ei ollut Me too -liikettä, vaan nuoret naiset joutuivat toistuvasti kohtaamaan ahdistelua ja seksuaalista häirintää. Myös julkisuus 2000-luvun alkupuolella oli monella tapaa erilaista kuin nyt. Melko roisikin kuvat kuuluivat sen ajan kansikuviin, mutta samaan aikaan julkisuuden henkilöt olivat pidättyväisiä ja varovaisia oman yksityiselämänsä suhteen.

Ehkä tässä piilee syy siihen, miksi en ole tuntenut todellista Susannaa aiemmin juuri lainkaan. Hän ei ole halunnut jakaa elämästään jul-

kisuuteen juuri muuta kuin työminänsä, koska julkisuus on hänelle puhtaasti bisnestä. Uskomatonta kyllä, Susanna ei oikeastaan edes piittaa julkisuudesta eikä haluaisi olla esillä, ellei työ sitä vaatisi.

Eniten olen oppinut Susannalta hänen asenteestaan elämään. Hänellä on poikkeuksellisen vahva luottamus itseensä ja siihen, että elämä kantaa. Hän tietää, kuka hän on, eikä käytä energiaansa siihen, mitä muut hänen valinnoistaan ajattelevat. Hän haluaa erottua eikä sulautua massaan. Susanna tarttuu asioihin, tekee ja menee eteenpäin. Siinä asenteessa on jotain, mistä haluan ottaa mallia: elämä kannattaa elää niin, ettei tarvitse myöhemmin jossitella, miksei tullut tehtyä.

Toivon, että tämän kirjan luettuasi tiedät Susannasta paljon enemmän kuin mitä hänen julkisuuskuvansa antaa ymmärtää. Saat yllättyä, mistä kaikesta Susanna on elämässään selvinnyt, nousut ja lähtenyt yhä vahvempana eteenpäin.

Mieleenpainuvia lukuhetkiä toivottaen,

Katri Utula

9.9.2026 Helsingissä

Prologi

Seison alastomana keskellä suurkaupungin vilkkainta katuja. On marraskuinen ilta vuonna 2000, ja Pariisissa on jouluse-sonki parhaimmillaan. Turisteja vilisee kaikkialla, ja suoraan takanani Eiffel-torni vilkkuu kaikissa eri väreissä. Mutta juuri nyt tuntuu siltä, että olen suurempi nähtävyys kuin itse Eiffel-torni.

Keikun ihmisvilinän ja autojen keskellä alapää ja tissit paljaina, pelkissä korkokengissä. Ihmiset ympärilläni tuijottavat ja räpsivät minusta kuvia kameroillaan. Olotila on kaikin puolin sekava. En tiedä, itkeäkö vai nauraako. Minunhan pitäisi olla todella onnellinen, mutta samaan aikaan tilanne on täysin kaoottinen: on kylmä, on talvi, ja pelkään koko ajan, että joudun putkaan.

Täällä on tietenkin täysin laitonta seistä alasti keskellä kaupunkia. Tilanne on heittämällä omituisin, missä olen koskaan ollut – ja olen sentään ollut hyvin monenlaisissa absurdeissa tilanteissa. Ympäri-läni tapahtuu niin paljon asioita, etten ehdi todellakaan poseerata kameralle. Katson lähinnä hölmistyneenä kohti kuvaajaa, joka taltioi ilmeeni ja alastoman vartaloni filmikameralle.

Samaan aikaan olen hyvin tyytyväinen itseeni ja siihen, että olen pitänyt pääni ja jahdannut itsepintaisesti unelmaani. Se ei ole ollut aivan helppoa, sillä vain kuukautta aiemmin unelmalleni on naurettu

suoraan päin naamaa. Eikä kenen tahansa toimesta, vaan maailman-
kuulun huippukuvaajan.

Yhtäkkiä takaani ilmestyy kolme rotevaa miestä. He nappaavat
minut syliinsä ja nostavat minut autoon. Kaahaamme nopeasti pois
paikalta, sillä poliisit ovat perässämmme. En vielä tässä hetkessä tiedä
sitä, että tästä tulee elämäni merkittävin hetki – se, joka muuttaa
koko elämäni suunnan.

LUKU 1

SETÄMIESTEN MAAILMA

Makaan liikkumattomana lattialla ja toivon, että asuntovaunun ovi kestää. Jyskytys ja pauke oven takana kuuluu yhä kovemmin ja miehen huuto viiltää korviani. Pidän ratsastusleirillä mukana olevaa ystävääni kädestä ja odotan, että minuutit kuluvat. Hengitys alkaa vähitellen tasaantua. Ehdimme juuri ja juuri juosta ajoissa turvaan. Katselen edessäni varsin tyypillistä 1980-luvun asuntovaununäkymää, päällystettyä kangassohvaa ja ruskeita kalusteita. Välillä kikatamme, koska emme tiedä, mitä muutakaan tehdä.

Kukaan ei tiedä, että olemme täällä, asuntovaunussa Ypäjän maaseudun hiljaisuudessa. Eikä kukaan tiedä, mitä parhaillaan tapahtuu. Aika pysähtyy. Hetki tuntuu kestävästä ikuisuudesta. Lopulta äänet kaikoavat ja häviävät. Mies on poissa.

Jos asuntovaunun ovi olisi murtunut, elämäni saattaisi olla nyt toisenlaista. Myöhemmin saan kuulla, että monia muitakin 13-vuotiaita heppatyttöjä oli seksuaalisesti ahdisteltu, ja ahdistelijoina olivat olleet juuri vanhemmat setämiehet.

Niistä hetkistä lähtien olen vihannut setämiehiä.

Elin tuolloin elämäni kesää. Oli vuosi 1986 ja nuoresta iästäni huolimatta olin noussut ratsastuspiireissä suosioon sekä taitojeni että ulkonäköni ansiosta. Olin nätti tyttö, ja tuntui hyvältä, kun sain huomiota juuri niiltä, joihin tunsin voimakasta seksuaalista vetovoimaa: komeilta nuorilta miehiltä.

Mutta kolikolla oli myös kääntöpuolensa. En valitettavasti voinut valita heitä, jotka minuun ihastuivat. Vaikka olin vasta teini-ikäinen, olin myös vanhempien miesten mieleen. Jotkut näistä setämiehistä olivat lähes 70-vuotiaita.

Olin ikäisekseni rintava, ja kaikenikäiset miehet pitivät ulkonäöstäni. Rintani olivat kasvaneet jo neljännellä luokalla, ja olin tottunut poikien suosioon. Olin jo ala-asteella yksi koulun suosituimmista tytöistä, ja parhaimman näköiset pojat saivat puristella tissejäni. Tykkäsin siitä, sillä olin jo silloin hyvin seksuaalinen ja oli kiva olla suosittu.

Pikkupojat olivat minusta innoissaan. Totta kai heitä kiinnosti tyttö, jolla oli jo vähän rintoja. Mutta jos joku poika, josta en pitänyt, yritti koskea minua, iskin tätä nyrkillä naamaan. Osasin pitää puoleni. Sama päti setämiehiin: niitä en päästänyt lähellekään – ja siitähän ne vasta innostuivatkin.

13-vuotiaana olin ratsastusporukkamme nuorimpia, mutta sain jo kutsuja kaikenlaisiin kisojen jälkeen järjestettyihin juhliin. Yhtäkkiä nautin juhlista suunnattomasti, sillä olin elänyt vuosia hyvin kurinalaista elämää hevosten ja ratsastuksen parissa.

Hevoset olivat aina olleet minulle kaikki kaikessa. Olin aloittanut ratsastuksen kotiseudullani Porissa jo 5-vuotiaana, kun olin Yyterissä sijaitsevassa mummolassani hoidossa. Vanhempani maksoivat ponikoulun, ja pyöräilin ratsastustunneille Yyterin hiekkarantojen maiseissa mummolan hiekkatietä pitkin. Rakastuin hevosiin ensisilmäyksellä.

Teini-iässä elämäni alkoi tulla ratsastuspiireistä myös toisenlaista sisältöä, kun asuimme Espoossa ja päädyin ensin Espoon Tallille ja sieltä edelleen rikkaiden suosimalle Gumbölen tallille. Uudessa ympäristössä huomasin yhtäkkiä kaikki ne komeat, rusketuneet ja vaaleatukkaiset suomenruotsalaispojat, jotka ratsastivat samalla tallilla ja samoissa kisoissa. Mutta myös setämiehiä oli kaikkialla.

Silloin elettiin sitä aikaa, kun tyttöjä sai tytötellä ja puristella pepusta. Ja sitä aikaa, kun vanhemmat sedät saivat ahdistella pikkutyttöjä. Ratsastuspiireissä minua varoiteltiin monista eri valmentajista, joten opin olemaan tosi varovainen ja pitämään heihin etäisyyttä.

Mutta se ei tuntunut kivalta, että jouduin koko ajan varomaan. Osa valmentajista käytti asemaansa törkeästi hyväkseen. He tiesivät, että me tytöt emme uskalla sanoa mitään, koska olimme heistä ja heidän suosioistaan riippuvaisia. Se oli sellaista jatkuvaa ehdottelua, vitsailua ja koskettelua, joka ei jäänyt kenellekään epäselväksi. Se oli hyvin näkyvää.

Olimme usein kisaviikonlopun jälkeen illalla ravintolassa tai jossain ratsastusporukan yhteisessä tilaisuudessa. Paikalla oli valmentajia, ratamestareita, kilpailujen järjestäjiä ja muita vaikutusvaltaisia ihmisiä ratsastusmaailmasta. Muistan tilanteen, jossa tunnettu, ratsastuspiireissä vaikuttanut mies tuli polvilleen eteeni. Hän liehitteli, ehdotteli ja yritti saada huomioni tavalla, jonka tarkoitusperästä ei jäänyt epäselvyyttä. Olin 14-vuotias.

Mukana oli vihjailua, tuijottamista, vislailua ja kaikenlaista selkeää käytöstä, joka tuntui todella epämiellyttävältä. Kisasin jo ihan tosissani SM-tasolla, ja halusin keskittyä kilpailuihin. Samaan aikaan elämäni oli kisojen ympärillä myös tällaista. Minua ärsytti. Olin siellä urheilijana enkä ollut tullut paikalle tuollaista varten. Ja kaiken eniten minua suututti se, että kyseessä olivat usein vaikutusvaltaisessa asemassa olevat ihmiset. Menestyneitä, tunnettuja henkilöitä, jotka käyttivät asemaansa hyväksi.

Viikonloppuisin järjestetyissä tärkeissä SM-kisoissa valmentajat olivat kaikkein pahimpia. Messilässä isojen kisojen yhteydessä oli mökkimajoitus, jossa valmentajat ahdistelivat meitä tyttöjä iltaisin. He yrittivät juottaa meille siideriä ja saada meidät humalaan. En tykännyt siitä yhtään.

Erään kerran olin yhden tunnetun ratsastusvalmentajan kanssa Joensuussa kisoissa ja tiesin, että hän on kauhean ahdisteleva, vanha setä. Minua jännitti, ja olin jopa vähän peloissani, sillä en halunnut lähteä hänen kanssaan illanviettoon. Onneksi sain erään hevostenhoitajan mukaani turvaksi. Siitäkin huolimatta valmentaja yritti päästä hotellihuoneeseeni ja lirkutteli kovasti, josko minulta irtoaisi jotain seksuaalisesti. Olin huippukuntoinen urheilija, ja tuollainen käytös valmentajien osalta oli todella ällöttävää ja sai minut vihaiseksi.

Ällöttäviä setiä löytyi myös ratsastustallien pihapiireistä. Pahin ja pelottavin niistä oli Datsun-äijä, joka liikkui Kauklahti–Gumböle-alueella. Hän ajoi todella usein ratsastustallimme pihaan, pysäytti autonsa aivan tallin ovelle ja avasi autonoven suoraan edessäni. Hänellä ei ollut koskaan housuja jalassa.

Muistan ne tilanteet vieläkin. Minua ahdisti ja pelotti valtavasti. Olin 14-vuotias, ja saatoin olla iltaisin yksin tallin pihassa, kun hän ajoi hiljaa paikalle. Ketään muita ei näkynyt lähimaillakaan. Eikä silloin ollut vielä mitään kännyköitä, joilla olisi voinut ottaa kuvaa, soittaa heti poliisille tai tallentaa rekisteritunnuksen. Nykyään tuollainen häirintä olisi paljon vaikeampaa, koska kaiken voisi dokumentoida sekunnissa. Siinä mielessä kännykät ovat tehneet maailmasta myös turvallisemman.

Datsun-äijä oli vain yksi muiden joukossa. Toinen paljastelija päivyysti pusikossa tallin lähellä tai bussipysäkillä. Kun ratsastustunti loppui, hän tiesi, että tallilta tulee taas tyttöjä odottamaan bussia. Usein olin iltaisin yksin pysäkillä, kun mies tuli puskista esiin ilman housuja. Se oli ahdistavaa.

Itsensäpaljastelijoita löytyi myös ratsastuskentän laidalta. Vanhat, irstaat miehet vaanivat ja odottivat meitä nuoria heppatyttöjä rat-

sastuskentän pusikoissa ja bussipysäkin takana olevassa metsässä. Se oli niin yleistä, että me puhuimme siitä kavereiden kanssa, vanhemmille, opettajille ja valmentajillekin. Kaikki tiesivät. Me tytöt tiesimme jopa joitakin näistä tyypeistä lempinimillä. Mutta silti kukaan ei tehnyt mitään. Jostain syystä ketään ei kiinnostanut. Jotenkin tuntui, että tällainen paljastelu oli hiljaisesti hyväksytty synkkä puoli, joka vain kuului ratsastusmaailman ympärille.

Pelottavimpia olivat juuri ne miehet, jotka tulivat autolla aivan lähelle. Jos joku seisoj pusikossa ja näytti itseään, se oli enemmän sääliittävää ja vastenmielistä. Mutta se Datsun-äijä, joka ajoi lähelle ja avasi oven, oli oikeasti pelottava. Silloin ei voinut tietää, mitä hän tekee seuraavaksi.

LUKU 2

PORNOLEHTI SÄNGYN ALLA

Seksistä olen ollut kiinnostunut niin kauan kuin muistan. Jo lapsuuden Barbie-leikkini olivat tosi erilaisia kuin muilla tytöillä. Askartelin alle kouluikäisenä Ken-nukelle sinitar-rasta pippelin ja Barbielle pimpin, ja sitten keksin, että ne voivat har-rastaa yhdessä seksiä. Taisin jotenkin ymmärtää, että siinä on myös jotain tuhmaa, sillä en esitellyt omia Barbie-leikkejä vanhemmilleni.

Vanhempani saivat minut vuonna 1972 ollessaan tosi nuoria – äiti oli 18-vuotias ja isä 20-vuotias. Olen vanhempieni ainoa lapsi, ja vietin lapsena tosi paljon aikaa serkkujeni kanssa. Meillä on iso suku, sillä pelkästään äidilläni on yhdeksän sisarusta, isälläni neljä. Koko sukuni asui Porissa. Asuin vanhempieni kanssa yksivuotiaaksi saakka mummolan yläkerrassa merenrannalla Porin Reposaareissa, sota-aikoina rakennetussa rintamamiestalossa. Sieltä muutimme ensimmäiseen ikiomaan kotiini, vastikään rakennettuun 70-luvun rivitaloon Enäjärvelle.

En viihtynyt päiväkodissa, ja olin siellä vain vähän aikaa – sen jälkeen olin pari vuotta mummolani naapurissa hoidossa. Muistan

edelleen, miten ahdistavalta päiväkoti tuntui. Se sijaitsi lähiössä, ja minun silmiini ympäristö oli jotenkin ruma. Muistan itkeneeni äidileni: ”Täällä on niin rumaa, en pysty olemaan täällä.” Muistan tuon tunteen edelleen aivan kirkkaasti. Halusin mieluummin mummolan naapuriin, jossa oli luontoa, pihaa ja koira. Olin esteetikko jo ihan pienenä, ja pidin kauniista maisemista.

Samanaikaisesti olin kuitenkin todellinen poikatyttö, joka kiinnostui samoista asioista kuin ikäiseni pojat. Olenkin aina sanonut, että sisälläni asuu pieni mies. Rivitalomme pihapiirissä minulla oli paljon poikakavereita, ja leikit olivat usein rajujakin.

Kun muut tytöt leikkivät nukeilla ja barbeilla, minä leikin mieluummin poikien kanssa pikkuautoilla, kiipeilin puissa, ratsastin poneilla hurjaa vauhtia ja pyöräilin kovaa. Huolsin polkupyöräni itse. Autotallissa meillä oli Toyota Corolla ja kuplavalokkari. Välillä istuin kuskien paikalle autotallissa, uppouduin omaan maailmaani ja kuvittelin itseni ajamassa autoa. Siitä lähtien olen rakastanut autoja, erityisesti isoja autoja.

Ja hevoset, ne olivat minulle jo ennen kouluikää kaikki kaikessa. Tein rivitalomme takapihalle hienot hevostallit, joissa laitoin pikkuhevoset hyppäämään korkeutta ja leikin kisaavani ratsastuskilpailuissa. Ja jos en ollut kotipihallani, olin Kivekkään ratsastustallilla.

Muistan, kuinka pieni olin aloittaessani ratsastuksen. Viisivuotiaan pikkutytön jalathan eivät meinanneet edes yltää kunnolla satulan yli. Siitä huolimatta minut laitettiin hevosen selkään ja lähetettiin ratsastamaan. Putosin monta kertaa. Se vain kuului asiaan. Kukaan ei tehnyt siitä suurta numeroa. Minusta se kaikki oli vain hauskaa ja vauhdikasta aikaa pienen tytön elämässä. Olin jo silloin peloton ja rakastin vauhdin hurmaa.

Käytännössä melkein asuin tallilla. Siihen aikaan tallielämä oli paljon alkeellisempaa kuin nykyään: tallit olivat kylmiä, talvisin sisällä tallissakin oli pakkasta, eikä puitteissa ollut mitään hienoa. Ratsastimme suomenhevosilla vanhoissa armeijasatuloissa, eikä ratsastuksenopettajiakaan ollut samalla tavalla kuin nykyään. Aloit-

taessani koulun siirryin Kivekkään tallilta vähän parempiin oloihin Ytyterin tallille kunnon opetustunneille ja aloin ratsastaa poneilla.

En ollut edes pikkutyttönä mikään hienosteleva pikkuprinsessa, enkä ole eläessäni pukeutunut vaaleanpunaisiin hörhelöihin. Lap-sena en olisi sellaisia voinut pitääkään, sillä olin enimmäkseen tallilla, pyöräilemässä tai mummolassa koiran kanssa leikkimässä. Molemmat mummot sijaitsivat Porissa, ja kävin mummoloissa ollessani myös hiihtämässä ja marjastamassa. Näytin poikatyöltä, sillä kuljin aina nappulatossuissa ja vaarin vanhassa pipossa. Äitini oli kauhuissaan.

Tuhmat Barbie-leikkini saivat alkunsa, kun löysimme samanikäisen serkkuni kanssa tämän isälle kuuluvan pornolehden sängyn alta. Olimme 6-vuotiaita ja katsoimme *Ratto*-nimisen pornolehden kuvia silmät pyöreinä. *Ratto* oli selvästi rohkeampi kuin *Kalle* ja *Jallu*. Muistan vieläkin sen yhden kuvan, kun joku laittoi tissien väliin pippeliä ja mietin, että ai tuolla tavallakin voi tehdä. *Wau*, ajattelin.

Aihe kiehtoi meitä molempia, ja lopulta näytimme lehden myös samanikäisen serkkuni isoveljelle. Myös hänelle kokemus oli silmiä avaava. Aihe alkoi kiehtoa entistä enemmän, ja siksi askartelin sellaiset Barbie-nuketkin. En voinut ymmärtää, miksei nukeilla ollut sukupuolielimiä, kun ne olivat alasti. Ne olivat ihan tylsiä. Kun kaverit tulivat kylään ja näkivät askarteluni, kikattelimme ja hihittelimme niille yhdessä.

Pornolehdet olivat siihen aikaan 1970-luvun lopulla tuttu näky ruokakauppojen hyllyillä. Suomen pornomarkkinat olivat kasvaneet nopeasti sensuurin höllentyessä, ja marketeissa olivat *Jallut*, *Kallet*, *Hustlerit*, *Penthouse* ja muut pornolehdet rivissä siinä ristikoiden, *Aku Ankkojen*, *Eeva*-lehden ja *Apu*-lehden vieressä. Niitä pystyivät selaamaan ihan ketkä tahansa, ja siellä me sitten 6-vuotiaina katseltiin lehtien kuvia, kun ne eivät olleet missään paketissa.

Ja videovuokraamoiden hyllyt olivat täynnä pornoleffoja. Ne alkoivat kiinnostaa, kun olin viidennellä luokalla. Olin kuunnellut ratsastustalleilla neljä vuotta vanhempien tyttöjen keskusteluja seksistä, ja halusin tietää aiheesta lisää. Lähdimme serkkuni kanssa videovuokraamoon ja valehtelimme kassalla, että serkkuni isoveljeli oli lähettänyt meidät vuokraamaan hänelle pornoleffan. Myyjä uskoi meitä, ja niin me 11-vuotiaat tytöt saimme vuokrattua itsellemme VHS-kasetin, joka oli täynnä pornoa. Katsoimme videota – jälleen silmät pyöreinä – serkkuni luona muutaman muun vanhemman serkkuni kanssa. Niistä materiaaleista me sitten ammensimme sen ajan seksitietouden.

LUKU 3

HEPPATYTTÖNÄ 80-LUVULLA

Kunnon poikatyttövaihe taisi lopulta kestää vuoden verran ennen koulun alkua. Ensimmäiseltä luokalta lähtien aloin olla tosi tarkka pukeutumisestani ja ulkonäöstäni. Edelleenkin en pukeutunut kovin tyttömäisesti, mutta halusin pukeutua hienosti ja mietin tarkemmin, mitä puin ylleni.

Ensimmäisenä koulupäivänä menin kouluun kiiltävässä mustassa satiinitakissa, jonka selkäpuolella luki ”New York”. Asuun kuului myös valkohoipeinen huivi, vaaleat farkut ja punaiset tennarit. Äitini joutui joka aamu piippaamaan etutukkani kiharoille. Minulla on luonnostaan punertavanruskeat, tuuheat hiukset. Aloin värjätä hiuksiani vaaleammiksi vasta yli parikymppisenä.

Välillä minulla oli tyylini suhteen hyvin tyttömäisiä vaihteita, jolloin pyöräilin kirkkaanpunaisessa mekossa tallille, ja sitten taas sellaisia kausia, jolloin viihdyin nappulakengissä ja vähän poikamaisemissa vaatteissa. Tyyliä vaihtelivat. Olen aina sanonut, että kaikki tyyliä on tullut kokeiltua.

Kävin ala-asteen ensimmäisen vuoden Porissa, kunnes isäni sai töitä pääkaupunkiseudulta. Muutimme aluksi vuokra-asuntoon Espoon Lippajärvelle, ja menin toiselle luokalle Auroran ala-asteelle. Viihdyin siellä hyvin ja olin yksi luokan suosituimpia tyttöjä. En näyttänyt ulkoisesti enää sellaiselta poikatyöltä kuin nuorempana, sillä tyylikkäästään muotivaatteet alkoivat vähitellen kiehtoa.

Yläasteikäisenä tutustuin nykyiseen hyvään ystävääni Marko Björsiin. Olimme muuttaneet perheeni kanssa ensimmäiseen omakotitaloomme Kauniaisten ja Espoon Kilon rajalle, ja kävin koulua Karakallion yläasteella. Koulu ja sen sijainti olivat itselleni järkytys ja kulttuurisokki. Yläaste sijaitsi vähän villimmässä lähiössä, jossa oli paljon kaupungin vuokra-asuntoja, ja koin oloni välillä turvottomaksi. Siitä syystä viihdyin vapaalla enimmäkseen tallikavereideni seurassa, ja siellä tutustuin Markoonkin.

Olin 12-vuotias, kun tapasin Markon ensimmäisen kerran Espoon Tallin ratsastuskoulussa. Ratsastin siellä poneilla, ja Marko – joka oli minua pari vuotta vanhempi – ratsasti tallin omistajan hevosella. Muistan paikasta joitakin hauskoja yksityiskohtia, kuten sen, että tallilla oli muun muassa Pölyri- ja Banaani-nimiset hevoset.

Marko sen sijaan muistaa yhä tarkasti, millaisen ensivaikutelman hän sai minusta. Ulkoisesti olin todella pieni ja siro nuori tyttö, jolla oli valtavan suuri ratsastuskypärä päässään – minusta näkyi kuulemma vain jalat ja kypärä. Mutta ennen kaikkea hän kertoo muistavansa rohkeuteni ja määrätietoisuuteni. Vaikka olin koko tallin nuorin ratsastaja, menin ennakkoluulottomasti kaikkien hevosten luo, käsittelin niitä itsevarmasti ja taitavasti ja ratsastin pelottomasti. Olin pieni ja hentorakenteinen, mutta hyppäsin poneilla samoja esteitä, jotka oli tarkoitettu isoille hevosille. Monesti esteen takaa näkyi kuulemma vain kypäräni, kunnes ilmestyin yhtäkkiä esteen yli.

Marko oli turvallinen miespuolinen ystävä, sillä hän oli niitä harvoja poikia, jotka eivät yrittäneet käydä käsiksi. Muistan, että kaikki vähän minua vanhemmat heppatyötöt olivat ihastuneita Markoon. Hän oli todellinen suosikki. Kuuntelin sivukorvalla teinityttöjen

tarinoita pojista ja kikattelua seksijutuista ja muusta. Silloin kuulin seksitarinoita, jotka tietysti kiinnostivat, koska aihe oli myös vähän kielletty. Olin kuitenkin niin paljon muita tyttöjä nuorempi, etteivät pojat ja seurustelu varsinaisesti kiinnostaneet minua. Minua kiinnostivat hevoset ja ponit.

Marko oli minulle ystävä, ei ihastus. Meidän suhteemme lähti liikkeelle puhtaasti kaveruutena. Marko on sanonut, että minussa oli heti jotain hyvin suoraviivaista. Olin reilu, sanoin asiat niin kuin ne ovat ja viihdyin yhtä hyvin poikien kuin tyttöjenkin seurassa. Kuulemma juuri se teki minusta erilaisen. Markon mielestä olin enemmän ”yksi jätkistä” kuin perinteinen hevostyttö.

Sain ystäviä myös muista heppatyttöistä, ja koko elämäni pyöri hevosten ympärillä. Oikeastaan kaikki kaverini olivat tavalla tai toisella hevos- tai eläinihmisiä. Minulla ja toisella parhaalla ystävälläni oli myös marsut. Vietimme paljon aikaa niiden kanssa.

En hengailut kauppakeskuksissa tai viettänyt iltoja kylillä. En pyörinyt ostareilla enkä bussikatoksilla. Kaikki vapaa-aikani kului tallilla, hevosten parissa ja niiden ihmisten kanssa, jotka jakoivat saman kiinnostuksen. Se oli minun maailmani, jossa viihdyin täydellisesti. Hengailimme tallilla päivät pitkät ihan muuten vain. Istuskelimme ”pussilaatikon” päällä syömässä eväitä ja juttelemassa. Laatikko sai nimensä ensimmäisestä ponistani Dollysta, jonka lempinimi oli Pussi. Se pussilaatikko oli meidän vakioapaikkamme.

Tallielämään kuului paljon muutakin kuin ratsastusta. Muistan, kuinka Markolla oli ori, jota käytettiin siitokseen. Kun tallille tuotiin tammoja orin luo, lapsia ei yleensä päästetty katsomaan tapahtumaa. Olin kuitenkin utelias ja kurkin usein nurkan takaa salaa. Tuollaiset asiat kiinnostivat jo silloin kovasti. Jälkikäteen tilanne nauratti meitä molempia.

Koimme Markon kanssa ensimmäiset yhteiset seikkailumme jo talliaikoina. Kävimme salaisella juhannusreissulla, kun olin vasta 12-vuotias ja Marko oli pari vuotta vanhempi. Oli juhannusaatto, ja olin valehdellut vanhemmilleni, että jään tallille yöksi. He lähtivät

Poriin, minä lähdin Lohjan lavalle. Olimme hankkineet muutaman siiderin, joista otimme pari huikkaa. Muistan, kuinka Marko nukahti kesken illan, ja portsari joutui lopulta vähän herättelemään häntä ja pyysi poistumaan alueelta.

Se tuntui silloin valtavalta seikkailulta. Lohjan lava oli vuonna 1984 nuorten keskuudessa iso juttu. Paikka oli juhannuksena täynnä väkeä, vähän samaan tapaan kuin Hanko nykyään kesäisin. Siellä oli disko ja valtavasti ihmisiä.

Ensimmäinen oma ponini Dolly oli kooltaan tosi pieni, mutta siitä huolimatta kilpailin jo teini-iässä menestyksekkäästi esteratsastuksessa ja menestyin ihan hyvin omalla tasollani. Olin peloton ja rakastin tavoitteellista kilpailua ja vauhdin hurmaa, mutta sillä oli myös hintansa.

Jouduin Dollyn kanssa todella pahaan ratsastusonnettomuuteen. Olin treenaamassa Espoon Tallilla, kun hyppäsin Dollyn kanssa isoa estettä, tasaokseria, jossa on peräkkäin kaksi samantasoista puomia. Kesken hypyn jalkani osui klossiin, metallinpalaan, joka pitää puomia ylhäällä. Metallinpala lävisti jalkani polven takaa. Minut vietiin Jorvin sairaalaan, jossa jalka tikattiin. Dollylle tuli vielä isommat tikit. Tappaus jäi mieleen koko talliyhteisölle.

Meni ainakin kuukausi, ennen kuin minä ja Dolly olimme terveitä. Onnettomuuden jälkeen minut nostettiin nopeasti takaisin hevosen selkään, jotta pelko ei ehtisi ottaa valtaa. Siitä huolimatta minulle jäi pitkäksi aikaa pelko tietynlaisia esteitä kohtaan. Jos minun täytyisi tänä päivänä hypätä esteitä, se kammo olisi edelleen olemassa. Moni ratsastaja, jolle on sattunut pahempi ratsastusonnettomuus tämän-tyyppisellä esteellä, samaistuu tuohon.

Silti en lopettanut. Päinvastoin. En antanut pelolle valtaa, sillä se ei ole ratsastusharrastuksen parissa mahdollista. Niinpä jo kuukauden päästä olin palannut kisoihin, ja siitä alkoi ratsastusurani SM-tasolla. Toki vaaratilanteet eivät jääneet siihen. Kerran Dolly kaa-

tui viimeisellä esteellä, mutta nousi saman tien takaisin jaloilleen ja hyppäsi esteen yli. Voitin kilpailun. Nykyään pelkkä ajatuskin koko tapahtumasarjasta tuntuu hurjalta.

Kilpailu-urani eteni nopeasti, vaikka taustani oli tavallinen. Ratsastus on laji, jossa raha ratkaisee paljon. Monilla kilpailijoilla oli käytösään erittäin kalliita hevosia ja poneja. Nykyäänkin kilpailukykyinen hevonen maksaa helposti yli satatuhatta euroa, ja sen päälle tulevat vielä kuukausikulut, jotka voivat olla useita tuhansia euroja. Minulla ei ollut sellaisia mahdollisuuksia. Mutta ratsastuksessa voi edetä myös siten, että saa mahdollisuuden ratsastaa muiden hevosilla. Sainkin käyttöön hyviä poneja ja tein niiden kanssa valtavasti töitä. En antanut resurssien vaikuttaa menestykseeni. Tavallisemmastakin hevosesta voi saada paljon irti, jos on ahkera ja valmis tekemään töitä. Silloin voi päästä pitkälle. Ja minähän olin hyvin kunnianhimoinen ja tein todella kovasti töitä.

Hevosmaailma oli silloin myös hyvin erilainen kuin nykyään. Turvallisuusajattelu ei ollut samanlaista. Muistan, miten ratsastimme yksin metsissä ja hiekkakuopilla, ja kävimme aika kaukanakin tallilta. Nykyään tuskin kukaan päästäisi pieniä lapsia yksin hevosten kanssa sellaisille retkille.

Se oli vapaata ja villiä aikaa, ja juuri se teki siitä niin hienoa. Ratsastuksessa oli silloin seikkailun tuntua. Teimme kilpailumatkoja ilman jatkuvaa valvontaa, ja vastuuta annettiin paljon enemmän kuin nykyisin. Mutta se myös kasvatti. Hevosten kautta opin sen, että vaikeudet eivät ole syy luovuttaa. Opin paljon vapaudesta, vastuusta, riskinotosta ja rohkeudesta, jota on vaikea selittää ihmiselle, joka ei ole koskaan omistanut hevosta. Tajusin jo nuorena, että elämä ei pyöri pelkästään oman mukavuuden ympärillä.

Toki rakkauteni estetiikkaan ja visuaalisuuteen näkyi myös talilla. Koska tykkäsin vaatteista, väreistä ja siitä, että kokonaisuudet

näyttivät hyvältä, hevostenkin kanssa kaiken piti olla sävy sävyyn. Varusteet, vaatteet ja kaikki mahdollinen sopivat aina yhteen.

Espoon Tallin aikaan näin myös asioita, jotka jäivät vaivaamaan minua pitkäksi aikaa. Tallin silloisella omistajalla oli eläimiä, joiden hoito oli päässyt todella huonoon tilaan. Siellä oli lampaita, sonneja, kaneja ja kaikenlaisia eläimiä, ja niitä rääkättiin. Lampaat eivät saaneet kunnolla vettä eivätkä ruokaa. Sonni seisoi pihalla omissa jätöksissään niin, että lantaa oli käytännössä vatsaan asti. Se tuntui minusta aivan käsittämättömältä. Olin ollut eläinrakas aivan pienestä asti, ja eläinten huono kohtalo järkytti pahasti.

Paikalla kävi jatkuvasti aikuisia ihmisiä, sinne tuotiin lapsia tutustumistunneille, kaikki näkivät tilanteen omin silmin, mutta silti siihen ei puututtu. En voinut ymmärtää, miten aikuiset ihmiset saattoivat sulkea silmänsä siltä, että eläimet eivät voineet hyvin. Minulle eläinten hyvinvointi oli aina itsestäänselvyys. Jos näin eläimen kärsivän tai jäävän ilman huolenpitoa, se tuntui pahalta.

Yritimme ystäväni kanssa auttaa eläimiä parhaamme mukaan. Kävimme salaa ruokkimassa eläimiä ja viemässä niille vettä. Olimme silloin vielä nuoria, emmekä oikein tienneet, mitä muuta voisimme tehdä. Onneksi joku teki asiasta lopulta ilmoituksen. Viranomaiset puuttuivat tilanteeseen, ja eläimet saatiin pois sieltä. Mutta ne näyt ovat jääneet mieleeni. Olen nähnyt konkreettisesti, mitä tapahtuu, kun eläimistä ei huolehdi. Ja juuri siksi olen aina suhtautunut asiaan niin voimakkaasti.

Moni kuvittelee, että eläinten kanssa työskentelevä tai eläimiä omistava ihminen on automaattisesti eläinrakas. Se ei aina pidä paikkaansa. Olen nähnyt, kuinka eläimet ovat jääneet heistä huolehtivien ihmisten alkoholi- ja mielenterveysongelmien ja muiden vaikeuksien varjoon. Siitä syystä minusta tuli kettutyttöhenkinen nuori jo ennen kuin siitä tuli yleinen ilmiö. Tilasin *Animalia*-lehtiä ja luin niitä innolla.

Ihmisten välinpitämätön toiminta eläimiä kohtaan tuntui pahalta, koska eläin ei voi huolehtia itsestään. Hevonen ei voi hakea itse ruokaa, koira ei voi järjestää itselleen hoitoa. Eläin on täysin riippuvainen ihmisestä. Siksi minusta eläimen ottaminen on valtava vastuu. Olen joskus sanonutkin, että todellista eläinrakkautta on myös se, ettei ota eläintä, jos ei pysty siitä huolehtimaan. Kaikkea ei tarvitse omistaa. Jos tietää, ettei aika, raha tai voimavarat riitä, silloin eläimen ottamatta jättäminen voi olla kaikkein eläinrakkain teko.